

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postakarekpenztár csekkzáma 45.255.
Megjelenik havonta 5-én. Előfizetési díj
félvre 12 P, egész évre 20 P, negyedévre 8 P.
Intézmények, vállalatok, cégek részére 40 P.
Hirdetési díj szövegezőn 150 P, hirdetési oldalon
1—P hasábmilliméterenként.

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13—22—81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELTŐT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Kézművesiparpolitikánk a háborúban

cím alatt ismerteti az IPOK jelentése a kézművesipar háborús feladatait és célkitűzéseit.

Foglalkozik a kézművesipari anyagellátás, építkezések, munkabérszabályozás, kisiparfejlesztés, közszállítások, hitelezés, szakoktatás, ipari továbbképzés, tanoncotthonok, öregségi biztosítás, szociális reformok kérdéseivel. A szakmai jelentések fejezeten közli a fővárosi szakipartestületek beszámoló jelentéseit az egyes kézművesipari szakmák helyzetéről. A vidéki közigazgatási hatóságoknak a kézművesipar helyzetére vonatkozó adatait ismerteti ezután, majd részletes statisztikai és gazdasági helyzetképet nyújt a kézművesiparosság gazdasági helyzetéről. A Központ kötelekébe tartozó 417 ipartestület, felvidéki és kárpátaljai ipartársulat önálló kézművesiparos tagjainak a száma az 1943. év végén 260.675 (ebből Budapest 32.800), a segédtek száma 289.192 (ebből Budapest 165.462), a tanoncok száma 93.127 (ebből Budapest 16.812). A segédtek és tanoncok számának mérsékelt emelkedésével szemben az önálló kézművesiparosok száma a háborús viszonyok következtében esőkenést mutat.

A kézművesipari termelés értékét az 1943. évben az IPOK 2 és fél milliárd pengőre becsüli. A kézművesipar gazdasági és nemzeti jelentőségét domborítják ki azok az adatok, melyek szerint 1942—43-ban a kézművesipar 2032 millió pengő-

Merinófort

a sajtok királya!

Paszírozva újból **kapható!**

Merinófort gyári lerakot
Budapest, XI., Verpelétóút 13. Telefon: 458-667

vel, azaz több mint 10%-kal járul a nemzeti jóvedelemhez.

A gazdasági helyzetet ismertelve megállapítja az IPOK, hogy az általános árukereslet és pénzbőség következtében nagymértékben megszaporodott munkalehetőségek nem voltak kihasználhatók az egyre fokozódó anyagbeszerzési nehézségek és munkahiány következtében.

Behatóan foglalkozik az anyagellátás, az árak és munkabérek szabályozása, a kézműipar szervezése, szövetkezetek, közszállítások, kivétel, hitelezés, adózás, öregségi biztosítás, szakoktatás, ipari továbbképzés és nemzetközi kapcsolatok kérdéseivel. Ismerteti a jelentés az IPOK öröndetese fejlődését mutató jóléti intézményeinek, valamint a Központ belső életének adatait.

A jelentésből kitűnik az Ipar-testületek Országos Központjának és az egyes ipar-testületeknek közhasznú és széleskörű munkája, amiről csak olismérséssel emlékezhetünk meg.

Siauffer

sajt és vaj

ha ritkább is,
minősége nem változott!

Kitűnően kezelt

Ó- ÉS ÚJBOROK

30—50—100 hbes tételben

eladók

a **Gazdák Szövetkezeténél**

Kecskemét, Széchenyi-tér 6. szám. Telefon: 660

Szászrégen megyei város polgármestere.

Szám: 728/1944.

Árverési hirdetmény.

Szászrégen megyei város a 3/1944. kgy. sz. véghatározat alapján a város tulajdonát képező

szálloda, kávéház és vendéglő bérbeadására

Ajánlatot tenni csak az e célra kiadott úrlapon lehet.

Az árverés és a bérleti szerződés feltételei a városi gazdasági hivatalnál hétköznaponként 10 és 12 óra között megtekinthetők.

vonatközlőleg árverést hirdet. A haszonbérlet időtartama 1944. évi május hó 1-én kezdődik és három évig tart. A kikiálltási ár 12.000 pengő évi bér, a bánatpénz a felajánlott évi bér 5%-a.

Az aláírt ajánlatokat, sértetlen borítékba elhelyezve és pecséttel ellátva Szászrégen megyei város iktatóhivatalában **1944. évi április hó 14-én délelőtt 11 óráig kell benyújtani.**

Szászrégen, 1944. évi február hó 16-án

(Olvashatatlan aláírás)
polgármester.

KÖBÁNYAI BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-494-62

Budapest-Kőbánya, Előd uca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Visonta és vidéke uradalmi fajborait

Jeglecsohón
forgalmazásmentesen
beszerzi és közvetíti
GYÖNGYÖSI András
bortermelő és közvetítő
GYÖNGYÖS, Eprekert-utca 25.

MI UJSÁG?

Gundel János, a budapesti szállodások és vendéglősök ipartársulatának 35 éven át volt nagyszűrű elnöke századik születése évfordulója napján, folyó hó 3-án, a vendéglő ipar kegyeletes emléknépet rendezett a Kerepesi-úti temetőben lévő sírnál, amelyre koszorút helyezett.

A Kertészeti és szőlészeti főiskola dékánja és prorektora. A m. kir. földművelésügyi miniszter **Mohácsy Mátyas** kertészeti és szőlészeti főiskolai ny. r. tanárnak a főiskola első dékánjává, **Hunzsi Béla** dr. kertészeti és szőlészeti főiskolai ny. r. tanárnak a főiskola prorektánjává való megválasztását megerősítette.

A számlalépek illeteke újabb rendelet szerint most március 15-én lép életbe. A rendelet szerint a vendég (vásárló) által bármilyen szolgáltatásért fizetendő összegről számlalépet kell kiállítani: szállodában, penzióban, vendéglőben, vasúti étközkezesekben, hajóvendéglőben, büfében, kifőzésben, fizető vendéglátóházban, korezmában, kávéházban, kávémérésben, espressóban, cukrászdában és cukorkaüzletben, mulatóban, továbbá kozmetikai iparüzemben. Ha a vendég, illetve vásárló által fizetett összegről számlalétek alá eső iratot állítanak ki, ez az irat pótolja a számlalépet. Nem kell továbbá számlalépet kiállítani vendéglőben, kávéházban, kifőzésben, vagy korezmában a külön alkalmazott által kiszolgáltattól kenyerért, péksüteményért, vagy dohányruért nyomban kifizetett összegről. Kimondja a rendelet, hogy ha a vendég (vásárló) több napra előre, vagy több napra utólag fizet, az illetek alapja az egy-egy napra eső összeg, feltéve, hogy az egy napra eső összeget a számlalapon naponként külön feltüntetik. Az illetek, ha alapja 50 pengőnél több, de 100 pengőig meg nem halad: 5 pengő, ha 100 pengőnél több, az összeg minden teljes vagy megkezdett 50 pengője után 5 pengő. A többi alacsonyabb illetektételek az eddigiek.

Prima alig használt
szmoking középtermre
eladó.
Telefon: 346—939

A kávéházi újságosok százalékos részesedése. Egy budapesti kávéház tulajdonosa ellen a volt „újságos” munkáügyi pert indított, amelyben többek között előadta, hogy a százalékos borralvólrendszer életbe léptetése óta a százalék 6t is megilleti volna, de nem kapta meg. A központi járásbíróóság és a törvényszék elutasító ítéletet hozott. A Kúria dr. Ludwig Rezső-tanácsa most megállapította, hogy a kereset alapos és marasztaló ítéletet hozott. Az ítélet indoklása szerint az volt a megállapítás, hogy az újságos fixfizetés nem kap, szolgálati illetmény fejében három kávé és a vendégektől kapott borralvó illette meg. A vonatkozó miniszteri rendeletek értelmében — hangzik az ítélet — a borralvó helyébe

Családi sör

7 dcl. és 1½ lit.
palackokban
kizárólag a

Kőbányai Polgári Serfőző
hozza forgalomba.

Városi iroda:
Budapest, Népszínház-utca 22.

léptet százalékos kiszolgálási díj a vendégek kiszolgálásával foglalkozó alkalmazottakat illeti. A beszedett díjat a kiszolgáló személyzet között, idészámítva a kávéházi újságost is, megfelelő arányban kell elosztani. Az elosztási arány megállapítását a rendeletkegyelőre az üzlet tulajdonosokra bízta. A 22.794/1933: K. K. M. számú rendelet bevezető részében foglalt jogszabály szerint a legkisebb munkabéreknek kiegészítő részét képezi az alkalmazottak bizonyos részénél a kiszolgálási díjból való részesedés. Minthogy tehát a kiszolgálási díj a legkisebb munkabérfogalma alá esik, a felperesnek a százalékos részesedés címen támasztott kereseti igénye elvileg alapos.

Az ipar kamarák és a munkaadók a külön borralvók ellen. A vendéglátóipari üzemekben újabban lábrakapott az a szokás, hogy a vendégek egyrésze a százalékos kiszolgálási díjon felül külön borralvókat is juttat a személyzetnek. Ez a helyzet arra indította a kereskedelmi minisztert, hogy az iparkamarához leiratot intézzen, amelyben véleményét kér arra: a nem volna-e célravezető, ha kihágásnak minősítenék a vendéglátóiparban a különborralvó elfogadását, illetve adását. A kamarai szakvélemények már beérkeztek a miniszterterfőhöz. A kamarák a legáltalánosabban állást foglalnak a különborralvó-rendszer ellen. A munkaadóknak is az az álláspontjuk, hogy ha ezen a téren hamarosan megfelelő szigorú intézkedések nem történnek, a helyzet további elhajlása várható.

Ügyfelem megvette

ANGA BELA úr és neje
XII. Agancsút 30—32 sz. alatt
Hargita údúli tírasházban lévő
vendéglőjét és kávéházát, mért
is felkerem nevezeték esetleges
hitelezőit, hogy követeléseiket írod-
támban 3 napon belül bejelenteni
szíveskedjenek.

Dr. Fábán Karoly ügyvéd
Budapest,
VI. Felsőerdősor 10.

A borpiacra fokozódott a kínálat. A Magyar Szőlősgazdák Országos Borértékesítő Szövetkezete jelenlegi, a legutóbbi hetekben a borpiacra fokozódott a kínálat, amellyel szemben a kereskedelem vásárlókedve megesapant. Az árak az Alföldön hektoliterfokonként 28—30 pengő között váltakoznak. Ennél magasabb árakat csak kivételesen és csupán kisebb tételekért lehet elérni. A minőségi borvidékeken az élelkebb kínálatra való tekintettel a forgalom lényegesen nagyobb, mint a közelmúltban volt, de a borizlet irányzatában ezeken a vidékeken is bizonyos gyengülés volt észlelhető.

Budapest közellátása. A főváros közellátási tevékenységéről részletes közgazdasági adott ki Rosta János tanácsnok a Nyilvántartási és Közelkedési Tudóstól részére. Megemlíti, hogy 2600 főre emelkedett a főváros közellátási adminisztrációjának a létszáma, ami 13 millióba kerül egy évben. Az államtól 6,5 millió pengő megtérítést kapnak. A vágóhidról megállapította, hogy az ma már szűk és a vágóhidrendszer reformra szorul. A lóhúsüzem foglalkoztatottsága rendkívüli arányú. Békében napi 20—22 lovat vágják le, most naponta körülbelül 90 darabot. A lóhúsüzemre kétféle millió pengő fizet rá a főváros évente. Emellett tett Rosta tanácsnok arról is, hogy a fővárosi fővárosi hízlalda ma Európá legnagyobbb hízlaldája, befogadóképessége 50.000 darab és hogy egyik fontos programponjtja a fővárosnak: korszerű és kellő kapacitású fővárosi hűtőház létesítése.

A kisipari kölesönök felső határa. Az iparügyi miniszter a kisiparosok és a kereskedők hitel-

TÖRLEY
TALISMAN-CASINO-RÉSERVE

12 hold 1^a szőlő
gyümölcsösrel
eladó.
Kertész, Uzovits-telep.

akciójának keretében folyósítható kölcsönök felső határát a pénzügyminiszterrel egyetértőleg az eddigi 800 P helyett 1000 pengőben, egészen kivételes és rendkívüli méltánylást érdemlő esetekben pedig 1500 pengőben állapította meg. A kölcsönt igénybevehető minden olyan kisiparos és kereskedő, aki önálló iparigazolvánnyal és műhely-, illetve üzlethelyiséggel bír és aki olyan közület tagja, amely közület a hitelakcióba bekapcsolódott.

Vendéglátóüzemek áram- és gázfogyasztása. A Budapesti Kávésok Ipartestülete felhívta tagjainak figyelmét a gáz- és villanyfogyasztás korlátozására vonatkozó rendeletre, amely tudvalevőleg részletesen szabályozta a nyilvános étkező- és szórakozóhelyiségek világításának fogyasztását. A villanyról az 1941 július 1-től 1942 július 31-ig leolvasott kítavattóra a csökkentés alapja, a gázfogyasztásról pedig az 1942 július 1-től 1943 július 31-ig leolvasott köbméter. A villanyról a fent említett időszak fogyasztásából negyven százalék csökkentést kell a folyó fogyasztásban keresztülvinni, míg a gázzal a fent említett időszak fogyasztásából tíz százalékot. Miután a rendelet elég körülményes — hangzottja az ipartestület —, nehézz volna minden ismerő annak alkalmazását külön-külön megmagyarázni. Ezért leg-helyesebbnek tartja az ipartestület, hogy abban az esetben, ha nincsenek tisztában a tenivalókkal, az Elektromos Művek illetek osztályához fordulnak és ott pontosan megmagyaráztatják maguknak az egyes üzemekre érvényes előírásokat.

Dreher
Otthon-sör
a terített asztal díszé
0,7 és 1,5 literes palackokban. Gyári töltés

„A Vendéglátó-, Penzió-, Cukrász- és Szállóipar Hatóságí Árszabályainak Gyakorlati Kézikönyve” címmel most hagyta el a sajtót dr. Öbmann József m. kir. közellátási felügyelő úr szakmunkája. A könyv ezen iparágak árkerdeséivel foglalkozik s nemcsak a rendeletek teljes szövegét, valamint az ártáblázatokat tartalmazza, hanem minden rendeltetészakaszunk árkiszámítási példákkal megvilágított részletes gyakorlati magyarázatát is adja. A könyv a Nn. M. Kir. Közellátásügyi Miniszter Ur 130.298/1943. K. M. sz. engedélye alapján jelent meg. A könyv ára költe 32— P. Megrendelhető a kiadóhivatalnál: Budapest, VII. Miksa-utca 7.

Félfári vasúti jegy. Az ipartestületi vezetőknek, illetve jegyzőknak a fővárosba való közérdekű utazását az IPOK azzal kívánta megkönnyíteni és támogatni, hogy a kereskedelemügyi miniszter údú felári vasúti jegy váltására szóló igazolvány engedélyezését kérte. A kereskedelemügyi miniszter a Közpolitika intézői 29.114/1943. számú leiratával megengedte, hogy az 1944. évi a vidéki ipartestületi elnökök, alelnökök és jegyzők indokolt közérdekű utjaik támogatására esetenkénti felári jegy váltására szóló jogosítványt kaphassanak. A kedvezményes vasúti jegyek igénylését, ameküloben a benyújtott kérelmek elbírálásával és az érdekeltekhez való juttatásával a kereskedelemügyi miniszternek az IPOK-t bízta meg.

Szerkesztő: Ildérfedji Dr. KISS ISTVÁN.
Feltetés szerkesztő, kiadó és lapkiadó:
Ildérfedji Dr. KISS ISTVÁNNÉ.